

ԿՐՈՆԱԿԱՆ

ՏՕՆ ՀԱՄԲԱՐՁՄԱՆ

Համբարձման տօնը, իբրև յիշատակը մեր Տիրոջ երկրաւոր կեանքի վերջին դէպքին, մէկն է Քրիստոնէական եկեղեցւոյ եօթը կարեւորագոյն տօներէն — նկատի առած մեր եկեղեցւոյ հինգ Տաղաւարներն ու Հոգեգալստեան տօնը:

Համբարձումով Քրիստոս տեսանելիօրէն բաժնուեցաւ իր աշակերտներէն և հետեւորդներէն:

Մարդեր սովոր են բաժանումի պահուն կտակ մը, խոստում մը թողուլ իրենց սիրելիներուն և խօսիլ վերահանդիպումի ծրագիրներու և կարելիութեանց մասին: Քրիստոս ալ նոյնը ըրաւ: Ան տուաւ սակայն գերազանցօրէն խրախուսիչ ու սրտապնդիչ խոստում մը. — Ըլլալ հետը իր հետեւորդներուն մինչև աշխարհի վախճանը:

Ուրիշ առիթով մը Քրիստոս յայտնած էր թէ իր ճշմարիտ հետեւորդները տեւաբար բնակակից պիտի ըլլան իրեն — «Ուր եսն եմ՝ անդ և պաշտօնեայն իմ եղիցի» — և զինք պաշտօղը պիտի պատուելի իր Հօրը կողմէ — «Եթէ ոք զիս պաշտիցէ՝ պատուեցէ զնա Հայրն իմ»:

Պէտք է ընդունիլ թէ Յովհաննու Աւետարանի ԺԲ. Գլխուն 26րդ համարէն վերցուած վերոյիշեալ խօսքերը հարկ եղած կարեւորութեամբ չեն ըմբռնուած Քրիստոսնայ հասարակութեան կողմէ: Արդարեւ, պատշաճ էր որ անոնք դառնային մեր առաւելագոյն ուղարկութեան առարկան. իբրև գերագոյն աւետիսն ու խոստումը որ երբեք տրուած ըլլայ թշուառ աղամորդուն: Միթէ մեր անդրադոյն նպատակը չէ՞ մեղքէն ու վիշտէն հեռու՝ Քրիստոսի հետ յաւիտենապէս մաս կադմել երկնքի թագաւորութեան: Կարելի է՞ միթէ երեւակայել առաւել փառք ու երանութիւն՝ քան պատուութիւն — իբրև հոգեղէն արարածներ և «անպիտան ծառանք» — մեր Արարչէն, մեր Երկնաւոր Հօրմէն:

Մեր Տիրոջ Համբարձումէն քրիստոն-

եային ստանալիք երկրորդ դասը այն է թէ իրեն վստահուած առաքելութիւնը յաջողութեամբ պսակողին բաժինը փառքն ու յաւերժական երանութիւնը կրնան ըլլալ միայն, փոյթ չէ թէ մեղմէ ակընկալուած բարիքն ու արդիւնքը ըլլայ ճիշդ ու աննշան՝ թէ ծաւալուն ու յոյժ կենսական: Քրիստոս աշխարհ եկած էր առաւելաբար իր Հօր կամքը կատարելու համար, կէտ մը՝ զոր շարունակ շեշտած էր Ան իր քարոզութեանց ընթացքին, մինչև անաւոր պահը Գեթսեմանիի մեռնութեան: Երեք տարիներու ընթացքին իր Հօրը կամքը լիովին գործադրելէ, Անոր պատգամներն ու պատուիրանները ժողովուրդին ծանօթացնելէ և իր անձն իսկ մարդոց մեղքերու բարձումին համար ընծայարեղելէ հաքը իրեն կը մնար փառքով վերանալ ու վերադառնալ իր Առաքիչին մօտ, բազմելու համար, իր նախկին փառքովը, Անոր աջ կողմը: Պօղոս առաքեալ ալ նոյն երանութեան ճակատագրուած կը զգար ինքզինք, երբ իր երախտաշատ առաքելութեան վախճանին կը գրէր իր Թուղթերէն մէկուն մէջ. «Զբարեռք պատերազմն պատերազմեցայ, զընթացսն կատարեցի... այսուհետեւ կայ մնայ ինձ փառաց պսակն» (Բ. Տիմ., Դ. 7): Այո, փառքի պսակը կը սպասէ նաեւ մեզմէ իւրաքանչիւրին, պայմանաւ որ հաւատարիմ հետեւորդները ըլլանք մեր Փրկչին, քալելով Անոր, Ս. Պօղոսի և բոլոր առաքեալներու ու սուրբերու ճանապարհէն, անոնց հետքերուն վրայէն:

Համբարձման մասին ըրած մեր խորհրդածութեանց ատեն չենք կրնար մտահոն ընել մեր Տիրոջ իր աշակերտներէն բաժնուելու պահուն անոնց ըրած իր վերջին հրահանգն ու յանձնարարութիւնը. «Գնացէք աշուհեաւ, աշակերտեցէք զամենայն հեթանոսս»: Այո, հեթանոսները Աւետարանին աշակերտները, հետեւորդները դարձնելու քարոզչական, մեր օրերու բառով՝ միսիոնարական գերադանցօրէն վսեմ պարտականութիւնն է որ կը դնէր Քրիստոս իր աշակերտներու ուսին: Քարոզել, աւետարանել, այսինքն իրմով մարդկութեան բերուած աւետիսը, բարի

լուրը (Աւետարան բառը արդէն յառաջ եկած է աւետիլ — բարի լուր հաղորդել — բառէն) տարածելու Ահաւասիկ գլխաւոր պարտականութիւնը քրիստոնեային: Եւ ոչ միայն հոգեւոր պաշտօնեային, այլեւ զՔրիստոս իրրեւ իր և մարդկային ցեղի փրկիչը ընդունած և Աւետարանը իր կեանքի յարացոյցը ընկու կոչուած իւրաքանչիւր անհատի:

Քրիստոս երբ իր աշակերտները կը զրկէր քարոզչական գործունէութեան, տնոնց կը պատուիրէր նաեւ ծանուցանել ժողովուրդին թէ մօտեցած է լեւիտէի տրփայութիւնը: Մասնաւորաբար Մատթէոսի Աւետարանին մէջ յաճախակիօրէն կրկնուող այս յղացքը սակայն մեզմէ շատերու մտքին մէջ չփոթի ու տարտամ բան մըն է: Իրողութիւնը այն է որ Քրիստոսով հիմնուելիք հոգեւոր թաղաւորութիւնն էր ան, բոլորովին տարբեր ու բարձր՝ ռազմական ոյժին և անկենդան նիւթին վրայ խարսխուած աշխարհիկ իշխանութիւններէն, այս աշխարհի հոգեւոր բարիքները կարճատեւի մը համար միայն մեր տկար զգայարանքներուն մատուցանելու կարողութեամբը օժտուած: Բոլորս ալ կոչուած ենք ժառանգորդները, քաղաքացիները ըլլալու անվախճան այդ թաղաւորութեան և բոլորս ալ կարող ու պարտական ենք տարածիչները հանդիսանալ այդ թաղաւորութեան, մեր ընտանիքին, ընկերային շրջանակին ու համայնքին մէջ, ու ամէն տեղ երբ առիթը ներկայանայ և կամ երբ կարելիութիւնը ունենանք ստեղծելու նման առիթ մը: Եւ չմոռնալ թէ մէկէ աւելի են կերպերը այդ նպատակին ձգտող: Ամէնքս ալ մեր կարողութեան ներած չափով, խօսքով, գիրով կամ ապրուած կեանքի կենդանի օրինակով կանչուած ենք տարածիչները հանդիսանալու Աւետարանի լոյսին:

Ճշմարիտ քրիստոնեան արդէն չի կրնար մնալ անտարբեր ու ձեռնածալ, ի տես իր շուրջը հոծացող ու մարդերը կորստեան դատապարտող բարոյական խաւարին: Ծիշդ ինչպէս կը զգուշացնենք անդունդին ծայրը հասած կոյրը զինք

օպտող տհաւոր վտանգէն, այնպէս ալ մեզի պարտականութիւն կ'իյնայ ազդարարել և զգուշացնել հոգեւոր կուրուքեամբ վարակուածները՝ աւելի տհաւոր և յաւիտենական կորուստի առաջնորդող բարոյական խորխորատը իյնալէ:

* * *

Ներկայ մարդկութիւնը կ'անցնի զանազան տազնապնդէ: Կան քաղաքական, տնտեսական, ընկերային և այլ կարգի տազնապնդեր: Եւ սակայն իրականութիւնը այն է որ կայ մեկ ու միակ տազնապ մը միայն, որուն անխառնափելի հետեւանքներն են կեանքի զանազան երեսակներուն վրայ յայտնուող միւս, վերոյիշեալ տազնապները: Հոգեկտն ճալկապն է ան, եթէ խորթ ու ծանր չի հնչեր բացատրութիւնը: Այո, երբ հոգեւոր արժէքներ նահանջի մէջ են և ասով բացուած է ճամբան նիւթապաշտութեան, շատ բնական է որ ծագում առնեն այլազան տազնապներ, մարդկային ընկերութիւնը վերածելու համար իրար յօշոտելու գազանային ախորժակներով զինուած, ապականած «անառակ որդի»ներու, արգահատելի որքան այսպանելի արարածներու: Զարմանալ տակաւին երբ Տէրը մեզ նշաւակ կը դարձնէ ճակատագրի հարուածներուն:

Հին Ուխտէն գիտենք թէ ամէն անգամ որ իսրայէլը — Աստուծոյ ընտրեալ ժողովուրդը — կը շեղէր արդարութեան ճանապարհէն և անձնատուր կ'ըլլար զեղիս ու ամբարիշտ կենցաղի, Տէրը մարգարէներու միջոցաւ կը յորդորէր զայն, կը կշտամբէր ու մինչև իսկ պատիժներու կ'ենթարկէր:

Այսօրուան «քրիստոնեայ» մարդկութիւնը որքան պէտքը ունի մարգարէներուն — ու մասնաւորապէս եղիայի — ոգիովն ու նախանձախնդրութեամբը օժտուած հոգեւոր առաջնորդներու, որոնք, մարդկութիւնը զգաստութեան հրաւիրելով, Աստուծոյ սիրոյն ու գութին բարերար ցօղը իջեցնէին մեր սրտերու խոպան անդատատանին, հոն աճեցնելու համար սերմերը բարութեան ու արդարութեան:

ԳԵՈՐԳ Ս. ԾԻՆԻՎԻԶԵԱՆ